

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet SOU 2024:97 Mot en effektiv elektrifiering av transportsystemet

Er beteckning: LI2025/00051

Sammanfattning

Länsstyrelsen konstaterar att utredningen inte lämnar tillräckligt med förslag för att nå transportsektorns klimatmål i huvudsak genom elektrifiering eller ESR-åtagandet till 2030. Länsstyrelsen Västerbotten oroas av att ESR-åtagandet och klimatmålet för transportsektorn inte nås och anser att regeringen skyndsamt bör återkomma med ytterligare förslag.

Länsstyrelsen Västerbotten förordar förslaget om att utsläppsfria fordon förs in i lagstiftningen om vägtrafikdefinitioner framför utredningens snävare förslag. Länsstyrelsen anser att utredningens förslag är ett steg i rätt riktning, men att den bredare lösning som ny vägtrafikdefinition skulle innebära, skulle ge länets kommuner bättre verktyg att verka för uppfyllelse av de nationella målen.

Länsstyrelsen Västerbotten tillstyrker förslaget om att underlätta för samfälligheter att installera laddinfrastruktur. Länsstyrelsen anser vidare att regelverket för samfälligheters beslutsfattande ska harmoniera med nu gällande regler för beslutsfattande, så det inte blir hårdare regler för just installation av laddinfrastruktur.

Länsstyrelsen Västerbotten tillstyrker förslaget om nytt undantag från kravet på nätkoncession och möjlighet att ge dispens från kravet på nätkoncession.

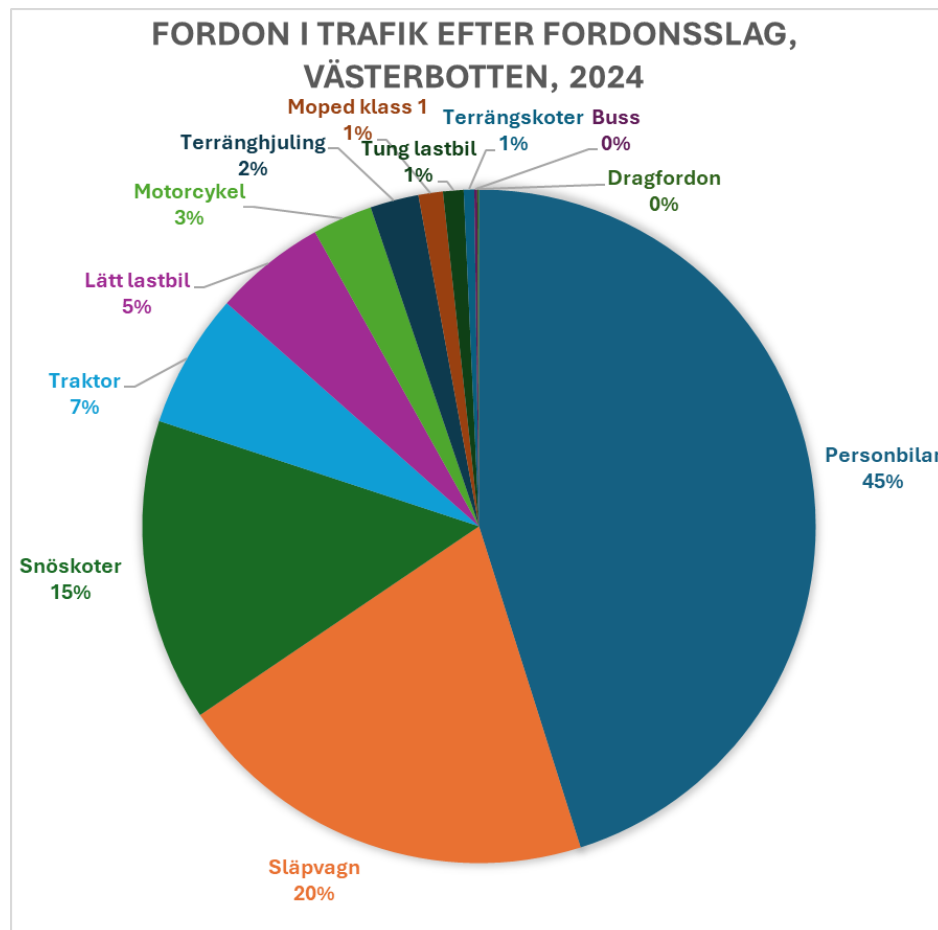
Länsstyrelsen Västerbotten delar bilden av att det finns en efterfrågan efter kapacitetskartor och att sådana potentiellt skulle kunna underlätta utbyggnaden av laddinfrastruktur. Länsstyrelsen Västerbotten anser att det är viktigt att verka för att utvecklingen blir användarvänlig för de aktörer som slutligen ska använda och dra nytta av dessa kapacitetskartor.

Länsstyrelsens yttranden

Förslag 1: Utöka möjligheter för kommuner att göra undantag för elektrifierade transporter

Länsstyrelsen Västerbotten anser att utredningen föreslår en för snäv avgränsning av förslaget rörande kommuners möjlighet att göra undantag för lastbil utan förbränningsmotor som drivs med el eller vätgas.

Andelen fordon i trafik som påverkas av förslaget i Västerbottens län är liten. I Västerbottens län fanns 2024 16 683 Lätta lastbilar och 3 063 Tunga lastbilar i trafik. Detta att jämföra med 139 941 personbilar, 45 059 snöskotrar, 20 050 traktorer.

Figur: Fordon i trafik efter fordonsslag, Västerbotten 2024. Källa SCB¹

Länsstyrelsen Västerbotten förordar förslaget om att utsläppsfria fordon förs in i lagstiftningen om vägtrafikdefinitioner, som utredningen redogör för som alternativt förslag.

¹ SCB: [Fordon i trafik efter län och kommun samt fordonsslag. År 2002 - 2024. PxWeb](#)

Detta alternativ skulle ge kommunerna i Västerbotten bättre verktyg att verka för elektrifieringen av transportsektorn och således på ett bättre sätt kunna bidra till regeringens ambition att nå klimatmålen för transportsektorn till 2030 huvudsakligen genom elektrifiering.

Förslag 2: Underlätta för samfälligheter att installera laddinfrastruktur

Länsstyrelsen Västerbotten tillstyrker förslaget om att underlätta för samfälligheter att installera laddinfrastruktur genom att en samfällighet som förvaltar en gemensamhetsanläggning som avser en parkeringsplats eller garage, utan hinder av 18§ andra stycket SFL, får installera laddinfrastruktur.

Länsstyrelsen Västerbotten konstaterar att utredaren inte redogjort för någon jämförelse med andra beslut en samfällighetsförening kan göra med enkel majoritet eller två tredjedels majoritet, när man presenterat förslaget att om installationen av laddinfrastruktur innebär merkostnader av betydelse ska beslutet om åtgärden fattas med minst två tredjedelar av de angivna rösterna. Länsstyrelsen Västerbotten anser att regelverket för samfälligheters beslutsfattande ska harmoniera med nu gällande regler för beslutsfattande, så det inte blir hårdare regler för just installation av laddinfrastruktur.

Förslag 3: Åtgärder för att möjliggöra energihubbar för transportsektorns behov

Länsstyrelsen Västerbotten tillstyrker förslaget om nytt undantag från kravet på nätkoncession och möjlighet att ge dispens från kravet på nätkoncession.

Länsstyrelsen önskar också i sammanhanget framhålla det vi kommit att kalla Åseleparadoxen, dvs. att vi i Västerbotten har kommuner som producerar mycket stora volymer el, men som trots detta har effektbrist lokalt på grund av bristande möjligheter att koppla på nya etableringar på nätet. Det är en situation som måste avhjälpas för att upprätthålla acceptansen för utbyggnad av elproduktion.

Förslag 4: Elnätsföretagen ska offentliggöra kapacitetskartor

Länsstyrelsen Västerbotten delar bilden av att det finns en efterfrågan efter kapacitetskarter och att sådana potentiellt skulle kunna underlätta utbyggnaden av laddinfrastruktur.

Ändringar med anledning av elmarknadsdirektivet skulle ha införlivats i svensk lagstiftning den 17 januari i år, vilket har passerats. Det är därför av värde att förslaget kan bidra till införlivandet av direktivet i svensk lagstiftning.

Utredningen framhåller flera saker som sker på detta område samtidigt; ändringarna i elmarknadsdirektivet och elmarknadsförordningen, uppdraget till Svenska kraftnät att utveckla och driva en plattform för en nationell kapacitetskarta, och utredningens förslag om att elnätsföretag ska offentliggöra kapacitetskarter. Länsstyrelsen Västerbotten anser att det är viktigt att verka för att utvecklingen inte suboptimeras, utan blir användarvänlig för de aktörer som slutligen ska använda och dra nytta av dessa kapacitetskarter.

Förslag om ytterligare utredningar

Länsstyrelsen Västerbotten ser positivt på att utredningen har förslag till fortsatt arbete framåt, men ser det samtidigt som problematiskt att förslag och förtydliganden som hade kunna komma nu skjuts på framtiden.

Länsstyrelsen Västerbotten delar utredningens bedömning om ett stort behov av samverkan framåt i arbetet med elektrifiering av transportsektorn. Länsstyrelsen Västerbotten har under många år haft i uppdrag att leda och samordna insatser med koppling till elektrifiering av transportsektorn regionalt och i samverkan med andra myndigheter. Vi bedömer att länets aktörer ser Länsstyrelsen som en nyckelaktör i detta arbete även framåt.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen Västerbotten anser att utredningen inte tillvaratagit bredden i uppdraget fullt ut.

Av utredningsdirektiven framgår att ”utredaren får, om det anses lämpligt, föreslå ytterligare åtgärder för att undanröja hinder för elektrifieringen av transportsektorn, och ska, om sådana åtgärder kräver författningsändringar, lämna nödvändiga författningsförslag”.

Utredaren har givits ett brett mandat att föreslå lagändringar i syfte att ”möjliggöra en snabb elektrifiering i stor skala”. Detta uppdrag

har givits av regeringen i relation till de klimatmål Sverige har som berör transportsektorn till 2030. Dels ESR-åtagandet inom EU, dels det nationella målet om minst 70% lägre växthusgasutsläpp från inrikestransporter, exklusive flyg, 2030 jämfört med 2010. Åtaganden där regeringen framhåller elektrifiering som prioriterad metod.

Länsstyrelsen Västerbotten konstaterar att utredningen inte lämnar tillräckligt med förslag för att nå målen, Länsstyrelsen anser därför att regeringen skyndsamt bör återkomma med ytterligare förslag.

Länsstyrelsen Västerbotten oroas av att målen inte nås. En otillräcklig omställning av transportsektorn till 2030 kan medföra mycket höga kostnader för Sverige inom det bindande ESR-målet. Särskilt i ljuset av att ett underskott på ca 13,4Mton CO₂eqv inom LULUCF-förordningen under perioden 2021-2025² tillförs ESR-åtagandet. Vidare leder fortsatta utsläpp av växthusgaser till ökad risk för att människor och verksamheter i Västerbotten drabbas av allvarliga klimatrelaterade konsekvenser.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med klimat- och energisamordnare Elin Söderberg som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

² Klimatredovisning 2024, sid.30 Budgetproposition 2025 [Bilaga 4 Klimatredovisning](#)